Co-funded by the European Union

GEAR

Project: 101088262 — GEAR

GEAR – Gender Equality and Antidiscrimination for Roma

CERV-2022-GE

WP3 - D3.4

Handbook for practitioners on gender equality

Manual pentru practicieni privind egalitatea de gen

arci SOLIDARIETA

Digivis

Center for Sustainable Communities Development

Serviciul APEL

internationaal Comité

GHID GEAR

Indice:

1. De ce acest ghid, cum este organizat
2. Egalitatea de gen și drepturile femeilor
3. Cum să integrăm egalitatea de gen?
   Ce trebuie să faceți ca organizație
   Ce trebuie să faceți în calitate de profesioniști
4. Exerciții practice

Co-funded by the European Union

GEAR

De ce aceste orientări? Cine sunt cititorii ideali?

Acest ghid se adresează tuturor profesioniștilor, de la educatori la asistenți sociali, care lucrează și interacționează zilnic cu grupuri de tineri. Această lucrare s-a axat pe investigarea modalităților, metodologiilor și abordărilor posibile de integrare a egalității de gen în comunitățile dezavantajate dintr-un mediu etnic comun, în cazul nostru, romii europeni din patru state membre diferite: Italia, România, Belgia și Bulgaria.

Înainte de a intra în detalii, trebuie să se înțeleagă că pentru profesionist, educator sau asistent social, genul este un "domeniu de competență". Aceasta înseamnă că, chiar dacă fiecare ființă umană experimentează în viața sa probleme legate de gen, acest lucru nu se traduce automat într-o practică de lucru sau într-o metodologie, deoarece *egalitatea de gen nu este evidentă*. Este suficient să vedem dovezile care provin din observarea realității din jurul nostru: inegalitatea de gen și stereotipurile sunt încă larg răspândite, adesea internalizate sau tolerate de societate și sunt greu de abordat fără a stăpâni capacitatea de a utiliza perspectiva de gen în primul rând asupra noastră, analizând propriul nostru comportament și practica socială atunci când abordăm problemele de gen. Aceasta înseamnă că a lucra asupra genului include necesitatea de a lucra în mod constant și asupra noastră, asupra percepțiilor și înțelegerii noastre cu privire la modul în care, și prin intermediul căror strategii, genul are un impact asupra experiențelor și interacțiunilor sociale ale oamenilor, și modul în care generează privilegii, obstacole, precum și felul în care expune modele comportamentale. Acest lucru este extrem de important atât pentru profesioniști, cât și pentru educatori, deoarece au o responsabilitate față de cei cu care lucrează.
Genul este un proces, iar pentru a înțelege impactul și amploarea acestuia, este necesar să avem în vedere și să subliniem faptul că rolurile și așteptările de gen sunt dictate de societate și de setul său de valori comune. Acest lucru ne va permite să detectăm și să analizăm modul în care problemele legate de egalitatea de gen au un impact profund asupra bărbaților și femeilor și cum condiționează în mod activ accesul lor divers la putere și la posibilități.
Prin urmare, aceste orientări nu sunt menite să fie utilizate doar în activitatea profesioniștilor cu tinerii, ci și ca un instrument de învățare progresivă care să ne ajute în procesul de integrare a egalității de gen tot timpul și în orice context. Este mai ușor să se introducă valori pozitive atunci când acestea se manifestă în comportamentul de zi cu zi; în acest fel, ele sunt mai degrabă o practică decât un principiu abstract și au, prin urmare, un potențial mai bun de a fi internalizate, însușite și reproduse pentru a împuternici și sprijini dezvoltarea armonioasă a propriei personalități și a propriului comportament.

Proiectul GEAR (egalitate de gen și antidiscriminare pentru romi) vizează promovarea egalității de gen și combaterea stereotipurilor de gen prin implicarea tinerilor romi ca agenți ai schimbării în Italia, Bulgaria, România și Belgia. Proiectul și-a propus să stabilească noi alianțe între tinerii romi - băieți și fete - împuternicindu-i și încurajându-i într-o cale comună de angajare pentru a promova egalitatea de gen prin sprijinirea dezvoltării unor relații fără stereotipuri.
Activitățile principale ale proiectului au vizat formarea tinerilor romi ca agenți ai schimbării în domeniul egalității de gen și al prevenirii stereotipurilor de gen prin activități de sensibilizare, activități informale de educație stradală și sesiuni de formare. Aceste acțiuni au convergent în proiectarea, crearea și gestionarea unui web-radio[1] prin mai multe activități peer-to-peer dedicate practicării egalității de gen într-un mediu de lucru precum cel al consiliului editorial și al conducerii web-radioului.
Ideea de bază a fost aceea de a adopta o abordare preventivă, lucrând cu tinerii la o provocare concretă, realistă și viabilă, cum ar fi gestionarea unui radio și participarea activă la punerea sa în aplicare, muncind împreună prin prisma egalității de gen. Celălalt obiectiv al proiectului a fost acela de a furniza mai multe instrumente adecvate și ușor de utilizat pentru a instrui practicienii din sectorul public și privat cu privire la

[1] Site-ul web al radioului este disponibil la adresa: www.amoradio.eu

aspectele legate de egalitatea de gen și la modul de transpunere a acestor principii în munca de teren și în acțiunile administrative și instituționale.

Romii constituie cea mai mare minoritate europeană, iar prezența lor este înregistrată în toate statele membre, deși cu cifre și declinuri diferite în funcție de contextul geografic și istoric. Cu toate acestea, indiferent de diferențele dintre grupuri și naționalități distincte, este un grup pentru care identitatea și apartenența culturală reprezintă un element important de auto-reprezentare.

La fel ca în multe alte grupuri de tineri și adulți de altă origine și din medii sociale, culturale sau religioase diferite, problemele privind conceptul și practica egalității de gen în viața de zi cu zi sunt astăzi de o importanță capitală pentru toată lumea, astfel încât, chiar dacă acest proiect a fost axat în mod specific pe tinerii romi, trebuie să considerăm genul, sensibilizarea și mobilizarea pentru egalitatea de gen ca o temă orizontală, transversală și ca o practică ce ar trebui aplicată și utilizată zilnic în fiecare proiect social și educațional pentru tinerii din fiecare grup.

Necesitatea de a integra această abordare a egalității este și mai urgentă în prezent. Era digitală a oferit mijloace de comunicare care au extins orizontul nostru social și cultural în moduri care erau de neconceput cu doar treizeci de ani în urmă. Din păcate, acest potențial de dezvoltare reciprocă și de creștere și interacțiune umană a fost adesea depășit de o serie de deficiențe și dificultăți grave și a devenit, în unele cazuri, o vitrină publică și un difuzor pentru intoleranță, intimidare și violență.

Datorită accesibilității sale ușoare și difuzării sale pe scară largă, internetul a permis oricărei persoane să producă și să publice conținuturi publice online, care, datorită costurilor reduse și extinderii conexiunii mondiale la internet, au dobândit o capacitate fără precedent de a ajunge la un public mondial. Produsul final al acestui proces este o lume în care sunt disponibile un număr enorm de imagini și informații, dar în jungla de date nu există modalități prin care tinerii să evalueze și să aprecieze în mod corespunzător fiabilitatea și adevărul acestor informații.

Lumea digitală nu are o ierarhie clară a surselor, ceea ce înseamnă că oricine poate deschide un cont de social media, un canal YouTube sau TikTok, un cont Instagram și Facebook sau un blog personal. În acest proces, multe conținuturi potențial dăunătoare pot fi difuzate aproape nefiltrate și ajung să fie accesate de tinerii obișnuiți, care sunt astfel expuși în permanență unui proces de bombardare a informațiilor.

Stereotipurile bazate pe sex și rasă, intimidarea, rușinarea corporală și discuțiile bazate pe polarizare extremă își pot găsi cu ușurință drumul pe internet. Filtrele și sistemele de cenzură, în special dacă se bazează în principal sau exclusiv pe algoritmi, nu pot funcționa pe termen lung și, în mod clar, nu pot fi utilizate ca substitut pentru intervenția umană. Numărul de conținuturi postate și difuzate online ar necesita o cantitate enormă de forță de muncă, iar dacă acest lucru ar fi posibil, va ajuta cu adevărat cenzura la eliminarea inegalității de gen? Noi credem că nu. Stereotipurile, violența verbală, intimidarea, rușinea, toate fenomene care au fost prezente și înainte, nu au făcut decât să găsească metode noi, accesibile, de a se afirma ca și comportamente viabile, găsind modalități inedite, puternice și relativ ieftine de a fi prezentate ca un comportament acceptabil, chiar dezirabil.

Putem vedea cum noile tehnologii și viața socială hiperconectată pe care o trăim au avut un impact puternic asupra societăților noastre, cu atât mai mult când vine vorba de lumea tinerilor. Un metrou, un autobuz, o sală de așteptare, ne vor arăta un număr mare de indivizi; copii, dar și mulți adulți aplecați asupra ecranului telefonului mobil, creând o formă fără precedent de "singurătate colectivă", care era total nemaiîntâlnită înainte. În plus, în acest bombardament continuu de informații diferite, adesea contradictorii și confuze, identitățile masculine și feminine și reprezentarea lor au fost supuse unui puternic proces de imprimare în ceea ce privește modelele, aspirațiile și atributele și valorile care sunt considerate dezirabile pentru un sex și pentru celălalt. Modelele propuse, atât pentru bărbați, cât și pentru femei, au devenit atât de inaccesibile din punct de vedere al frumuseții, bogăției, carismei și atractivității, încât tânărul care se

confruntă cu acest lucru, adesea[2] sfârșește în depresie, sentimente de nevrednicie și de a fi inacceptabil de neatrăgător. Constrângerea de a fi frumos și dezirabil în conformitate cu modelele impuse de o cultură a consumatorilor îi presează pe tineri (atât bărbați, cât și femei) să se conformeze unui model de gen extrem de stereotip și la suferințe psihologice dacă nu reușesc să se conformeze modelului propus.

Se pot face multe pentru a gestiona aceste probleme, iar unul dintre primii pași este acela de a-i dota pe tineri cu instrumente adecvate pentru a face față acestor provocări continue. Un instrument de acțiune se evidențiază decisiv și se bazează pe educație: în acest caz, educația informală.

Aceste orientări propun utilizarea unei metodologii bine documentate, și anume cea a *învățării experiențiale*. Există numeroase publicații științifice și tehnice privind genul, însă scopul nostru aici este de a sugera o metodologie practică care să fie utilizată în timpul muncii de teren de către asistenții sociali și educatori pentru integrarea aspectelor de gen.

Documentul este organizat în felul următor: primul capitol este dedicat unei scurte introduceri în tematica de gen, pornind de la egalitatea de gen: ce este aceasta, care este cadrul legislativ existent la nivel internațional și care sunt cele mai importante schimbări intervenite în dezbaterea privind egalitatea de gen. Acest lucru a fost necesar pentru a oferi profesioniștilor cel puțin o imagine de ansamblu sintetică și o perspectivă rapidă asupra stadiului actual în ceea ce privește genul.

Al doilea capitol este dedicat analizei metodologiilor posibile existente pentru promovarea eficientă a egalității de gen și a fost împărțit în două secțiuni. Una este dedicată metodelor de a face ca propria organizație sau instituție să fie echilibrată din punct de vedere al genului. Capitolul prezintă mai multe instrumente atât pentru ONG-uri, cât și pentru instituții, care au fost deja experimentate și implementate la nivel internațional. În această secțiune, evidențiem două instrumente principale, cum ar fi *bugetarea în funcție de gen* și, pentru instituții în special, *achizițiile publice sensibile la gen*. Aceste măsuri au fost deja testate și s-au dovedit importante pentru aplicarea principiilor egalității de gen.

A doua secțiune conține abordarea metodologică sugerată pentru a fi utilizată în timpul muncii de teren cu tinerii. Aceasta explică importanța observării prelungite și directe a contextului și a colectării datelor. Aceasta va servi pentru a putea, chiar și pentru o organizație mică, să conceapă și să pună în aplicare un sistem simplu de monitorizare și evaluare care să fie utilizat pentru a măsura schimbările intervenite și pentru a identifica punctele forte și punctele slabe. Acest proces va permite operatorilor și organizației sau instituției să reevalueze acțiunile pe teren, maximizând și măsurând astfel impactul.

Ultimul capitol conține o serie de exemple de exerciții care ar trebui apoi utilizate în contextul în care operează asistenții sociali. Exercițiile au costuri zero și sunt destul de ușor de realizat de către un facilitator și pot fi ușor adaptate, dacă este necesar, la contexte diferite.

Utilizatorii acestor orientări le vor găsi utile în activitățile lor de lucru și pentru a îmbunătăți și aplica egalitatea de gen în cadrul grupului, instituției sau organizației lor OSC.

[2] Problemele de sănătate mintală au crescut considerabil în rândul tinerilor, iar literatura de specialitate pe această temă este vastă. A se vedea, de exemplu, UNICEF (https://www.unicef.org/eu/stories/mental-health-burden-affecting-europes-children) și OCDE (https://www.oecd-ilibrary.org/social-issues-migration-health/the-share-of-young-people-with-symptoms-of-depression-was-more-than-double-that-of-the-population-average-in-several-european-countries_b5748e34-en).

Egalitatea de gen: ce înseamnă aceasta și unde ne aflăm până în prezent?

Sexul și genul se referă la fiecare ființă umană, iar identitatea noastră ca bărbat sau femeie constituie în mod clar un element fundamental, modelator al vieții și personalității noastre. Cu toate acestea, spre deosebire de sex, care este atribuit la naștere și se referă la diferențele fizice și biologice, genul se referă la aspectul social și la propria definiție personală a genului[3] . În timpul vieții noastre sociale, suntem văzuți și se așteaptă de la noi să ne comportăm în conformitate cu valorile societății noastre; prin urmare, odată cu genul, apar și așteptările societății de a ne conforma la ceea ce este perceput, în general, de societatea respectivă ca fiind un comportament masculin sau feminin acceptabil, "normal" și dezirabil și rolurile desemnate, inclusiv, în unele cazuri, chiar caracteristicile fizice dorite.

După cum se spune în introducerea la aceste orientări, un element atât de emoționant și omniprezent al vieții umane ar trebui abordat de asistenții sociali, educatori și alți profesioniști care lucrează cu tinerii prin includerea acestuia în activitatea lor cu orice grup de tineri, indiferent de specificul grupului: acest lucru se datorează faptului că genul reprezintă o problemă universală și o parte integrantă a educației privind drepturile omului.

Conceptul de egalitate de gen a fost clar definit de Entitatea ONU pentru Egalitatea de gen și Emanciparea femeilor[4], conform acestei definiții: egalitatea de gen "*se referă la drepturi, responsabilități și oportunități egale pentru femei și bărbați, fete și* băieți".

Egalitatea nu înseamnă că femeile și bărbații vor deveni la fel, ci că drepturile, responsabilitățile și oportunitățile femeilor și bărbaților nu ar trebui să depindă de faptul dacă s-au născut bărbați sau femei. Egalitatea de gen implică luarea în considerare a intereselor, nevoilor și priorităților atât ale femeilor, cât și ale bărbaților, recunoscând diversitatea celor două grupuri diferite.

Genul este modul în care ne definim ca făcând parte din grupul femeilor sau al bărbaților. OMS (Organizația Mondială a Sănătății) definește sexul și genul în conformitate cu următoarele definiții: "sexul" se referă la caracteristicile biologice care diferențiază bărbații de femei, în timp ce "genul" se referă la "*rolurile, comportamentele, activitățile și atributele construite social pe care societatea le consideră adecvate pentru bărbați și femei*"[5] .

În ceea ce privește drepturile femeilor, documentul-cheie este reprezentat de Convenția Organizației Națiunilor Unite privind eliminarea tuturor formelor de discriminare împotriva femeilor (CEDAW). Acest act este important nu numai pentru că a făcut din violența împotriva femeilor o problemă internațională, ci și pentru că, pentru prima dată, plasează drepturile individuale la integritate fizică deasupra drepturilor culturale. Acesta este un concept-cheie, întărit de mecanismul său de aplicare puternic și bine cunoscut: CEDO (Curtea Europeană a Drepturilor Omului), care poate primi atât plângeri individuale, cât și împotriva statului, oferind astfel un instrument concret care poate fi utilizat de oricine are nevoie.

În primele etape ale dezvoltării studiilor de gen, egalitatea de gen a fost văzută în principal prin prisma drepturilor femeilor și, în conformitate cu sugestiile antropologice ale vremii, văzută și filtrată practic printr-o perspectivă relativistă culturală. Aceasta însemna că anumite practici și obiceiuri, care ar fi considerate inacceptabile în prezent, trebuiau înțelese în lumina "diferențelor culturale" și că era dreptul comunităților implicate să se bucure de statutul de protecție a culturii și patrimoniului lor cultural.

---

[3] Așa cum este cazul, de exemplu, al comunităților și persoanelor LGBTQI.

[4] Consultați site-ul web și materialele descărcabile disponibile la adresa: https://www.un.org/youthenvoy/2013/07/un-women-the-united-nations-entity-for-gender-equality-and-the-empowerment-of-women/

[5] https://www.who.int/health-topics/gender

Apoi a avut loc o schimbare majoră în peisaj: în 1993, odată cu Declarația de la Viena,[6] , violența împotriva femeilor a devenit pentru prima dată o problemă internațională. Documentul are o particularitate importantă, deoarece pentru prima dată se acordă o atenție specială așa-numitelor "*practici tradiționale dăunătoare*".

Această perspectivă devine deosebit de importantă în acele cazuri în care diferențele culturale sunt folosite pentru a justifica încălcarea drepturilor omului de către femei. Un exemplu este cel al mutilării genitale feminine (MGF); dezbaterea timpurie din anii 1980 din Italia, de exemplu, a inclus poziții precum cea a unui ginecolog care a sugerat să se pledeze pentru o "mutilare doar simbolică", pentru a "respecta" într-un fel practica tradițională, dar în același timp să nu mutileze cu adevărat și, de asemenea, să împiedice femeile să recurgă la piața informală a MGF pentru a fi efectuată fie în locul de migrație/sosire, fie prin călătorii ad hoc în țara lor natală. În mod clar, această abordare a fost refuzată și, după cum am văzut, din 1993, Declarația de la Viena a stabilit de atunci standardele corespunzătoare pentru toate actele următoare.

Multe alte documente-cheie privind egalitatea de gen au fost elaborate în decursul timpului de diferite instituții și organizații internaționale. La nivel european, de exemplu, trebuie să amintim Strategia privind egalitatea de gen a Comisiei Europene[7], lucrările Comisiei privind egalitatea de gen a Consiliului Europei[8] , precum și Consiliul Uniunii Europene cu concluzia sa din 2019[9]. În plus, Comisia Europeană a transpus o serie de măsuri pentru a pune în aplicare și a integra în mod eficient egalitatea de gen, de exemplu, făcând din aceasta o cerință integrală pentru utilizarea fondurilor directe și indirecte și prin includerea dimensiunii de gen în fiecare domeniu ca prioritate orizontală și transversală în programe, proiecte și intervenții.

În concluzie, putem afirma că este universal recunoscut faptul că genul nu este biologic, ci descrie mai degrabă o serie de atribute și comportamente care sunt așteptate de la bărbați și femei în societățile noastre. De asemenea, trebuie să ne amintim întotdeauna că ideea de gen se poate schimba și s-a schimbat de-a lungul timpului, de la un context socio-geografic la altul și de la o fază istorică la alta: făcând din aceasta un *construct social* foarte mobil.[10]

Un alt element care trebuie luat în considerare și asupra căruia trebuie acționat este faptul că egalitatea de gen nu este o problemă specifică femeilor și că, pentru a fi pusă în aplicare în mod eficient și adoptată ca normalitate, trebuie să privească și să implice pe deplin atât bărbații, cât și femeile într-un proces comun de dezvoltare și emancipare.

Egalitatea între femei și bărbați este considerată o condiție prealabilă, o problemă legată de drepturile omului și un indicator fiabil al unei "dezvoltări *durabile centrate pe oameni*"[11], conform definiției ONU. Această declarație clarifică faptul că singura modalitate de a promova și de a aplica cu adevărat egalitatea de gen și de a depăși rezistența la schimbări este integrarea acesteia la fiecare nivel al societății. De asemenea, se afirmă în mod clar că procesul egalității "ar trebui să privească și să implice pe deplin atât bărbații, cât și femeile", consolidând astfel aspectul implicării, al angajamentului și al reciprocității. Acesta este un punct cheie pentru toți profesioniștii implicați în activități de incluziune socială sau de educație cu tineri și adolescenți: fără implicarea bărbaților în proces, ar fi foarte dificil să se obțină vreo îmbunătățire sau realizare substanțială, durabilă și de durată.

---

[6] Declarația Organizației Națiunilor Unite privind eliminarea violenței împotriva femeilor (DEVAW), Rezoluția Adunării Generale 48/104, 20 decembrie 1993, articolul. 2.

[7] A se vedea documentele disponibile aici: https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/policies/justice-and-fundamental-rights/gender-equality/gender-equality-strategy_en și aici: https://ec.europa.eu/newsroom/just/items/682425/en

[8] A se vedea site-ul web: https://www.coe.int/en/web/genderequality/gec1

[9] Textul integral este disponibil la adresa: https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-14254-2019-INIT/en/pdf

[10] Cu toate acestea, progresele pot fi, de asemenea, oprite și chiar regresate, după cum am văzut în cazurile Iranului și Afganistanului, pentru a cita doar cele mai relevante.

[11] A se vedea, de exemplu, https://www.un.org/womenwatch/osagi/conceptsandefinitions.htm

Această metodologie a egalității ar trebui să fie transferată în activitățile cotidiene, să fie învățată și utilizată zilnic, devenind un stil adecvat și reciproc respectuos de relaționare între sexe. Acesta este motivul pentru care, în aceste orientări, acordăm o atenție specială integrării egalității de gen, deoarece, în ciuda progreselor înregistrate în aceste decenii în ceea ce privește drepturile femeilor, societatea în general încă nu reușește să includă aceste principii în viața sa de zi cu zi, tocmai din cauza acestui eșec al integrării.

Din punct de vedere legislativ și administrativ, se pare că dispunem de toate instrumentele necesare pentru a pune în aplicare aceste principii în fiecare zonă a societății: instituții, locuri de muncă, școli, însă atât datele statistice, cât și cele provenite din munca de teren și observarea socială ne arată că mai este încă un drum lung până la realizarea efectivă a obiectivelor egalității. Dificultatea de a pune în aplicare în practică ceea ce a fost legiferat și cazurile frecvente de abuzuri și violență ne confirmă că este necesar să se producă schimbări culturale și comportamentale profunde și de lungă durată. Aceasta este singura modalitate concretă de a transforma aceste principii și legi în societate și de a le face parte din standardele culturale comune, aplicându-le astfel în mod eficient.

Printre principalele componente care generează inegalitatea de gen, pot fi enumerate următoarele: obiceiurile culturale, modelele și valorile comportamentale acceptate, lipsa resurselor pentru independența economică, inegalitatea de șanse și presiunea socială: aceste elemente pot constitui obstacole uriașe în calea emancipării și a egalității femeilor și pot fi agravate de dezavantajele economice, educaționale și sociale.

Acestea afectează în mod disproporționat femeile din toate colțurile lumii, dar sunt, desigur, agravate de alte aspecte de mediu, de exemplu în contextele în care aderența la tradiție este mai puternică, cum ar fi în comunitățile apropiate sau în satele rurale mici și izolate și în cartierele sărace sau locuințele urbane informale. În aceste contexte, dificultățile sunt amplificate de puținele oportunități de acces la sistemele de asistență socială și medicală, la serviciile sociale și la asistența juridică. În cele din urmă, presiunea socială de a se conforma așteptărilor societății este mai puternică în aceste contexte, iar orice abatere poate duce adesea la excludere, izolare socială și reproșuri. Obiceiurile culturale și presiunea socială sunt factori-cheie în menținerea status quo-ului și în împingerea indivizilor să se conformeze regulilor sociale acceptate și dezirabile. Genul ne obligă să ne conformăm regulilor societății, iar nivelul de libertate de care ne putem bucura în ceea ce privește interpretarea, exprimarea și personificarea personală a genului depinde practic de prezența sau absența așteptărilor, prejudecăților și tabuurilor culturale sau legale ale societății.

Stereotipurile feminine și masculine reprezintă, de asemenea, factori puternici în perpetuarea și internalizarea inegalităților de gen. Tendința de a portretiza femeile și fetele într-un mod stereotip este încă foarte puternică și este adesea întărită de modele culturale tradiționale care, în multe cazuri, sunt atât de puternice și de înrădăcinate, încât ajung să creeze un dublu standard care face ca problema de abordat să fie și mai complexă, deoarece tânărul se confruntă cu alegerea de a rămâne în tradiție, respectând valorile societății sale, sau de a încerca să introducă schimbări, făcând alegeri diferite. Cu toate acestea, indivizii care au ales alte căi în comunitatea tradițională ar putea, în multe cazuri, să se confrunte cu dificultăți serioase în cadrul grupului lor, mai ales dacă sistemul de protecție socială este slab sau nu este suficient de organizat pentru a face față acestor situații.[12]

Orice grup de oameni care lucrează împreună sau care pur și simplu interacționează, poate arăta diversele și variatele dinamici pe care le folosesc în legătură cu genul, puterea, identitatea și sexualitatea. În calitate de experți profesioniști în acest domeniu, este de datoria noastră să observăm dinamica de gen în joc în cadrul grupului cu care lucrăm. Aceste observații ar trebui să fie analizate și înregistrate în note de lucru pe teren, iar aceste date de teren vor fi apoi utilizate pentru a analiza nevoile noastre țintă. Acestea vor constitui baza de referință în raport cu care se vor măsura eventualele schimbări și fundamentul pe care ne

[12] Vom discuta mai în profunzime acest aspect în următorul capitol dedicat modului de integrare a egalității de gen.

vom construi activitatea. În cele din urmă, ar trebui să fim capabili să contribuim la construirea căilor, obiectivelor și metodelor care vor deveni apoi practici cotidiene integrate pentru construirea unui mediu de respect reciproc.

Principalul instrument de integrare a egalității de gen în activitățile de teren este metodologia bazată pe "învățarea prin experiență", ceea ce înseamnă că activitățile educaționale ar trebui să fie construite cu scopul de a *învăța prin practică*.

Promovarea egalității de gen prin această metodologie a *învățării prin practică* va contribui la dezvoltarea competențelor și a abilităților critice și analitice ale tinerilor și le va oferi noi instrumente pentru a aborda diferite atitudini și perspective; acest proces va contribui în timp la răspândirea unei culturi a drepturilor omului și a respectului reciproc. Mai important, acesta va oferi ambelor sexe un teren de joc comun echitabil și aceleași șanse de dezvoltare, oferind un mediu în care atât băieții, cât și fetele își pot lărgi experiențele, își pot crește conștiința de sine în funcție de interesele și dorințele lor, sprijinind astfel dezvoltarea unor identități sexuale pozitive.

Setul de competențe dobândite în timpul activităților de învățare prin experiență îi va ajuta pe tineri să evalueze critic situațiile și să își îmbunătățească capacitatea de a judeca și de a evalua, echipându-i cu abilitatea de a interacționa corect cu diferite medii și de a aborda diferite puncte de vedere fără agresivitate sau tergiversare. Aceasta îi va sprijini, de asemenea, în procesul de învățare de detectare și combatere a stereotipurilor prin analizarea critică a acestora pentru a le demasca. Un astfel de set de competențe îi va ajuta nu numai să reflecteze asupra drepturilor omului, egalității și demnității umane, ci și să le pună în practică în mod activ în viața lor, într-o abordare bazată pe căutarea de soluții reciproc acceptabile și pașnice, cu respect.

Știm că modelele comportamentale învățate în perioada de socializare timpurie sunt decisive pentru structura propriei personalități. Tinerii sunt martori și participă în fiecare zi la viața părinților lor, împărtășind și observând diferite comportamente, așteptări și sisteme de valori. Copilul, cu dorința sa de a fi acceptat și iubit, învață foarte repede că este total dependent de părinți, prin urmare, în procesul de creștere și învățare, copilul se dezvoltă în cadrul familiei prin adaptare și prin reglarea și adaptarea constantă la mediul înconjurător. Această perioadă importantă de socializare timpurie și dezvoltarea sa au fost studiate pe larg de psihologi precum Bowlby, Miller, Winnicott și alții[13] , la care ne referim pentru o analiză mai detaliată a fazei de socializare timpurie.

Unitatea familială este pentru copil primul model de comportament la care poate avea acces, iar acesta va constitui ideea sa despre un mediu familial normal și va pune bazele socializării.

Studiile și cercetările psihologice au teoretizat că, pentru a avea o dezvoltare fizică și psihologică armonioasă și sănătoasă, copilul trebuie să se poată baza pe mama sa ca pe o "bază solidă"[14], adică o persoană care sprijină, ascultă și validează sentimentele copilului, oferindu-i acestuia, dragoste și atenție necondiționată. În stadiile incipiente, figura maternă este de o importanță capitală, dar pe măsură ce copilul crește, el se deschide către întreaga familie, fiind martor, văzând și ascultând cum se comportă fiecare membru al familiei și ce este considerat corect sau greșit și, nu în ultimul rând, ce model comportamental este acceptat și așteptat și ce altceva este în schimb sancționat.

Dacă într-o familie țipetele și înjurăturile sunt folosite în mod normal, dacă violența este folosită ca mijloc de rezolvare a problemelor curente, este foarte posibil ca, copilul care a fost martor la acest comportament

[13] Bowlby, J. (1973) Attachment and Loss: Volumes I, II, III, Ed. Penguin Psychology; Miller, A. (1997), The Drama of the Gifted Child: the Search for the True Self, Winnicott, D. (1965), *Maturational Processes and the Facilitating Environment: Studies in the Theory of Emotional Development* (Londra: Hogarth Press, 1965).

[14] Bowlby, John. (1988), A *secure* base: parent-child attachment and healthy human development. Basic books Inc., New York.

să îl reproducă în cadrul familiei și cu colegii săi și, mai târziu, cu soția sa[15]. Pe de altă parte, fetele sunt așteptate să se conformeze cam în același mod, deși cu valori adesea opuse celor ale băieților. Acest proces, denumit inculturație, oferă baza pentru menținerea relațiilor de putere în cadrul grupului, păstrarea regulilor tradiționale și prevenirea activă a comportamentului deviant prin presiune socială. Acesta este motivul pentru care operatorii care lucrează pe teren nu ar trebui să neglijeze necesitatea de a lucra și de a interacționa activ și cu familia tinerilor[16] și de a practica observarea pe termen lung direct în contexte, pentru a înțelege dinamica și valorile acestora.

Încheiem acest capitol cu o scurtă privire de ansamblu asupra violenței bazate pe gen: nu avem spațiul și timpul necesare pentru a dezvolta pe larg această temă, însă un număr mare de studii, resurse și rapoarte sunt disponibile online pentru cei interesați. Cu toate acestea, chiar dacă nu vom intra într-o analiză aprofundată, considerăm totuși că este cu totul important să oferim cel puțin o perspectivă de bază asupra fundamentelor cadrului legislativ, deși legislația specifică este în vigoare în fiecare stat UE, uneori în mod diferit.

Detectarea problemelor este o abilitate crucială pentru asistentul social sau educator, care trebuie să aibă cel puțin cunoștințe generale de bază despre abuzuri și GBV în general pentru a putea evalua corect diferitele situații care apar pe teren și pentru a lua măsuri prin implicarea actorilor relevanți, cum ar fi psihologul copilului, serviciile sociale și, în unele cazuri, birourile de poliție relevante.

Toate strategiile și acțiunile concepute și puse în aplicare pe teren trebuie să fie în permanență conștiente de faptul că unul dintre modurile, poate cel mai grav, în care se manifestă inegalitatea de gen este atunci când avem de-a face cu cazuri de abuzuri (fizice sau psihologice) și de violență bazată pe gen. În calitate de operatori pe teren, care au contacte zilnice și prelungite cu grupurile cu care lucrăm, este necesar să dezvoltăm o sensibilitate și o atenție speciale, pentru a detecta formele și cazurile de violență bazată pe gen și pentru a acționa prompt în consecință.

Ce este violența? Una dintre cele mai complete definiții ale acestui termen este cea descrisă într-o publicație emisă de UNHCR[17] care afirmă că "*Violența este utilizarea intenționată a forței fizice sau a puterii, amenințată sau reală, împotriva unei alte persoane, care are ca rezultat sau are o probabilitate ridicată de a avea ca rezultat rănirea, moartea sau vătămarea psihologică. Deși majoritatea supraviețuitorilor violenței sunt fete și femei, băieții și bărbații pot fi, de asemenea, vizați prin* violență"[18] .

În special, violența bazată pe gen este o definiție care include și bărbații și persoanele LGBQT; deși este universal recunoscut și demonstrat prin date că majoritatea cazurilor afectează femeile în mod disproporționat, noile documente abordează fenomenul violenței în toate formele sale, dintr-o perspectivă globală.

Violența împotriva fetelor și femeilor afectează toate grupurile sociale și culturale, deși este evident că femeile care aparțin unor grupuri mai dezavantajate au un acces mai limitat la posibilitățile disponibile pentru a se opune și a contrasta acest fenomen. În plus, cel mai important dintre toate, femeile, în special

[15] De exemplu, în trecut și chiar și astăzi, în unele societăți, frații erau folosiți ca tați înlocuitori pentru a "păzi" surorile și adesea chiar mamele.

[16] A se vedea, de exemplu, AAVV, FSG, REF, 2013, Guide for working with Roma families towards achieving the success of their children in school - a transnational methodological proposal for professionals. Disponibil la: https://www.cedefop.europa.eu/en/tools/vet-toolkit-tackling-early-leaving/resources/guide-working-roma-families-towards-achieving

[17] Disponibil la: https://help.unhcr.org/iran/en/more-information/what-is-violence/

[18] Biroul ONU pentru constituirea afacerilor umanitare afirmă că "violența este un mijloc de control și opresiune care poate include forța emoțională, socială sau economică, constrângerea sau presiunile, precum și vătămarea fizică (...). Persoana vizată de acest tip de violență este constrânsă să se comporte conform așteptărilor sau să acționeze împotriva voinței sale din cauza fricii".

în societățile închise, izolate sau foarte tradiționale, sunt adesea lipsite de mijloace de sprijin economic sau de independență financiară, iar dacă sunt implicați și copii, situația poate escalada rapid și se poate transforma în șantaj psihologic sau chiar poate deveni periculoasă până la amenințare fizică. În Italia, de exemplu, asistăm la mai multe cazuri de violență și crimă împotriva femeilor, iar aproape întotdeauna aceste infracțiuni sunt comise de actuali sau foști parteneri de sex masculin. Aceasta pentru a spune că violența poate fi parte integrantă a dinamicii familiale, iar părinții și profesioniștii ar trebui să fie foarte conștienți de acest lucru.

Violența poate fi exercitată de un părinte sau bunic sau de frați și colegi. Ea poate fi aparent doar o întâmplare de mică incidență (cum ar fi țipetele sau înjurăturile), dar trebuie subliniat faptul că și aceste practici aparent mai puțin ofensatoare sunt dăunătoare pentru dezvoltarea armonioasă a copilului și îi vor afecta comportamentul viitor. Abuzurile pot fi de diferite tipuri, toate extrem de dăunătoare pentru victimă; în timp ce în cazul violenței abuzul este mai evident și vizibil, ceea ce face mai ușor pentru operatori să înțeleagă (și pentru copii să dezvăluie) ce se întâmplă, acest lucru ar putea fi dificil pentru alte tipuri de abuzuri, mai subtile și mai puțin evidente. În aceste cazuri, intervin mai multe componente psihologice: violența, rușinea și vinovăția fac ca abuzul să fie mai greu de identificat; în plus, acest tip de abuzuri psihologice și emoționale pot fi comise doar de persoane foarte apropiate de copil.

Asistentul social trebuie să fie conștient de aceste dinamici, să le înregistreze și să le raporteze pentru a găsi soluții la problemă; cu toate acestea, se recomandă insistent să nu se adreseze direct tânărului cu privire la acest subiect, cu excepția cazului în care acesta solicită acest lucru în mod deschis și, în schimb, ar trebui să fie vorba de implicarea lucrătorilor specializați, cum ar fi psihologii pentru copii și asistenții sociali din cadrul instituției locale sau al departamentului pentru copii.

În notele acestor orientări am adunat o serie de resurse disponibile online și care pot fi descărcate gratuit și încurajăm cu tărie cititorii acestui document să își dezvolte un minimum de cunoștințe de lucru în această problemă, deși recomandăm în aceste cazuri ajutorul experților în domeniu, deoarece aceasta reprezintă o problemă extrem de delicată și gravă și necesită specialiști în domeniu și o rețea interdisciplinară foarte bună pe care să se poată baza.

Cum să o integrați?

Am văzut în secțiunea anterioară a acestui ghid modul în care egalitatea de gen a fost dezvoltată ca un concept teoretic, modul în care a evoluat și importanța pe care a avut-o în promovarea drepturilor omului și ale femeilor în cadrul societății prin mai multe acțiuni, cum ar fi acte legislative, decizii politice și îmbunătățiri instituționale, organizaționale și administrative.

Cu toate acestea, indiferent de eforturile depuse până în prezent, inegalitatea de gen și violența bazată pe gen continuă să fie componente omniprezente ale societăților umane. Acesta este motivul pentru care este necesar să se facă pași suplimentari și mai decisivi pentru a putea transforma aceste principii în acțiuni, integrând tema prin punerea ei în practică în activitatea noastră ca profesioniști sociali sau educatori.

În acest capitol vom prezenta câteva modalități practice de maximizare și consolidare a impactului procesului de integrare.

Importanța aspectelor de gen în lucrul cu tinerii este evidentă pentru orice profesionist, în special pentru cei care lucrează cu grupuri și comunități închise, defavorizate, a căror izolare (culturală sau geografică) constituie un alt factor care ar putea împiedica procesele de incluziune și emancipare.

Așadar, în calitate de asistenți sociali, care sunt cele mai bune și mai eficiente modalități de a promova comportamente diferite între sexe pentru a încuraja respectul reciproc și schimburile corecte între oameni, în cazul nostru, tineri?

Atunci când lucrăm în domeniul social, ne dăm seama imediat cât de important este să oferim grupului cu care lucrăm un model de comportament care să demonstreze angajamentul nostru față de egalitate în termeni practici, ceea ce înseamnă că acesta trebuie să fie trăit, experimentat și comunicat de cei care îl susțin. Tinerii și copiii au capacități bune de a detecta minciunile și pot percepe clar ambiguitatea. Aceasta înseamnă că principiile egalității trebuie transpuse în comportamente și practici responsabile în fiecare fază a asistenței sociale și, în primul rând, în cadrul instituției în care lucrează profesionistul. Modelele nu pot fi aplicate sau difuzate dacă sunt suprapuse, ele trebuie, în schimb, să fie convenite, împărtășite și învățate astfel încât să devină parte a comportamentului de zi cu zi (din nou, prin învățare experiențială). Numai această integrare continuă și omniprezentă a subiectului poate constitui o bază solidă pe care se poate construi o societate nouă, mai egală.

Suntem conștienți de faptul că nu este suficient să explicăm de ce inegalitatea de gen și violența de gen afectează oamenii, deoarece acest lucru acționează doar la un nivel cognitiv, rațional, intelectual, iar această cunoaștere nu este suficientă pentru a provoca schimbări semnificative, deoarece nu se traduce întotdeauna într-o modificare culturală și comportamentală eficientă.

Știm până acum că teoria conform căreia opresiunea femeilor, rasismul sau violența ar putea fi eradicate printr-o cunoaștere mai bună și mai aprofundată a fenomenelor nu provoacă în mod direct un comportament diferit din partea societății și a publicului. Cunoașterea și sensibilizarea sunt importante, dar trebuie să fie susținute și aplicate prin practici și abordări comune.

Acesta este motivul pentru care eforturile de integrare a egalității de gen trebuie să fie sprijinite în răspândirea lor printr-o implicare a sferei umane emoționale și personale. Conceptele privind drepturile omului pot părea destul de clare și evidente, dar, din nou, cunoașterea lor nu a determinat schimbări radicale în comportamentul uman mediu și acesta este motivul pentru care încă ne confruntăm cu violență, abuz și alte forme de încălcare a drepturilor omului.

Așadar, care pot fi strategiile și metodele pe care le putem folosi, în profesia noastră și în cadrul organizației noastre, care ar putea contribui cu adevărat la aplicarea conceptului de egalitate de gen la orice nivel?

Contribuțiile din această secțiune a ghidului sunt orientate către doi beneficiari principali: instituțiile/organizațiile și profesioniștii care lucrează în cadrul organizației. Sugestiile pe care le oferim sunt produsul unei sinteze a ceea ce a fost produs până în prezent de principalele agenții și instituții care s-au ocupat de problema egalității de gen, în special de aspectele normative, administrative și organizaționale, în timp ce materialul celei de-a doua secțiuni provine din resursele produse de echipa de proiect și de organizațiile relevante ale societății civile, abordând mai direct experiențele de teren înregistrate în cursul acestui proiect.

Ce trebuie să faceți ca organizație

Pentru organizații și instituții există mai multe instrumente disponibile; de exemplu, una dintre principalele surse utilizate pentru a găsi modalități practice de îmbunătățire și facilitare a procesului de integrare a dimensiunii de gen sunt recomandările EIGE și setul de instrumente pentru integrarea dimensiunii de gen[19] . În plus, site-ul lor web oferă o serie de instrumente utile care pot fi utilizate pentru a integra cu succes egalitatea de gen, de la resurse literare și științifice la instrumente practice, esențiale, cum ar fi *bugetarea în funcție de gen* sau *achiziții publice sensibile la gen* .

Alte referințe importante în acest domeniu administrativ au fost datele și politicile Comisiei Europene[20] și Strategia sa privind egalitatea de gen[21]. În special, trebuie să citățm publicația 2022[22] privind problema specifică a bugetării pe criterii de gen în diferite țări ale UE. Comisia Europeană încurajează puternic utilizarea instrumentului de bugetare în funcție de gen, deoarece acesta este vizibil, de exemplu, în aproape toate instrumentele financiare oferite de CE în ceea ce privește finanțarea directă și indirectă, în care egalitatea de gen este o prioritate transversală. Tema este prezentă în documentele de programare legate de finanțări și cunoscute sub denumirea de Regulamente privind dispozițiile comune[23]. Alte instrumente și depozite extrem de utile pot fi găsite pe site-ul web al Consiliului Europei[24], cu activitățile sale privind egalitatea de gen și Strategia privind egalitatea de gen 2024 - 2029[25] care oferă, de asemenea, multe resurse pe această temă.

Toate aceste recomandări, declarații și inițiative au avut un rol esențial în integrarea dimensiunii de gen și au oferit instituțiilor și organizațiilor un cadru juridic și administrativ coerent și comun pentru conceperea și punerea în aplicare a intervenției sociale, precum și instrumentele practice pentru realizarea acesteia.

Aspectul ocupării forței de muncă este una dintre temele-cheie ale egalității de gen; de fapt, emanciparea economică a femeilor a fost studiată pe larg și pusă în aplicare în multe proiecte din diferite țări, inițial în

[19] A se vedea, de exemplu, publicația EIGE disponibilă la adresa: https://eige.europa.eu/gendermainstreaming?language_content_entity=en
[20] https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/eu-budget/performance-and-reporting/horizontalpriorities/gender-equality-mainstreaming_en
[21] A se vedea site-ul CE privind realizările strategiei, disponibil la adresa: https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/policies/justice-and-fundamental-rights/gender-equality/gender-equality-strategy_en
[22] 2022, Comisia Europeană, Direcția Generală Afaceri Economice și Financiare. E. Bova și J. Jerosch Herold da Costa ReisGender, Budgeting Practices. Concepts and Evidence. Disponibil la: https://commission.europa.eu/system/files/2022-06/dp165_en_gender_budgeting.pdf
[23] Textul integral este disponibil la adresa: https://www.europarl.europa.eu/legislative-train/theme-an-economy-that-works-for-people/file-mff-common-provisions-regulation
[24] Consultați site-ul internet al CoE privind egalitatea de gen și resursele disponibile la: https://www.coe.int/en/web/genderequality
[25] Strategia CoE privind egalitatea de gen 2024 - 2029. Disponibil la: https://www.coe.int/en/web/genderequality/gender-equality-strategy

contexte extraeuropene în care femeile sunt mai puțin incluse pe piața muncii și în care tradiția tinde să lase bărbaților rolul de susținători ai familiei, în timp ce femeile lucrează ca gospodine și sunt "destinate" treburilor casnice și creșterii copiilor. Fără independență financiară, este dificil ca femeile să poată ajunge la independență financiară și emancipare, în special în cazurile de violență și abuz domestic, astfel încât este întotdeauna extrem de important să se ia în considerare dimensiunea economică.[26]

Acest aspect economic a făcut obiectul unei strategii denumite "gender budgeting".

Bugetarea în funcție de gen este un instrument concret și practic de abordare a problemei egalității de șanse și condiții de muncă egale între bărbați și femei. Aceasta se concentrează pe modul în care resursele publice sunt alocate și cheltuite, ceea ce înseamnă că toate deciziile politice privind utilizarea finanțelor publice ar trebui să fie utilizate astfel încât să promoveze în mod eficient egalitatea de gen.

În Europa, de exemplu, 23 din cele 38 de țări membre ale OCDE au adoptat-o și o utilizează în cadrul achizițiilor publice și al licitațiilor lor[27] . Bugetarea în funcție de gen este un instrument cheie și un element esențial pentru promovarea activă a egalității de gen. Aceasta oferă o oportunitate importantă, în special pentru autoritățile locale, dar și pentru ONG-urile care lucrează în domeniul incluziunii sociale și al educației, de a realiza egalitatea de gen dintr-o perspectivă structurală și administrativă, asigurând astfel includerea efectivă a femeilor prin intermediul unui regulament administrativ.

Un alt instrument, în principal pentru instituții și autorități publice, este practica de a emite *achiziții publice sensibile la gen* (GRPP) și de a *furniza servicii sensibile la gen*. EIGE definește GRPP ca fiind o "achiziție care promovează egalitatea de gen prin achiziționarea de lucrări, bunuri sau servicii de către organismele din sectorul public".[28] În practică, aceasta înseamnă că achizițiile publice și serviciile sensibile la dimensiunea de gen sunt acțiuni publice a căror abordare și calitate sunt determinate pentru a răspunde nevoilor femeilor și sunt de o importanță majoră pentru realizarea egalității de gen și pentru a pune capăt violenței și hărțuirii împotriva femeilor în lumea muncii[29]. Unele exemple de acest tip de achiziții pot fi găsite online, deoarece au fost adoptate de multe autorități locale, regionale și naționale. Site-ul EIGE oferă o "prezentare clară a importanței cadrelor juridice, de reglementare și politice care informează utilizarea GRPP, inclusiv cele șase precondiții care au potențialul de a oferi cea mai bună aplicare a acesteia". Condițiile prealabile indicate sunt următoarele:

- Cadrul juridic face trimiteri la egalitatea de gen și la achizițiile publice
- Strategiile de achiziții publice acoperă GRPP sau includ egalitatea de gen ca obiectiv
- Planurile de acțiune sau strategiile privind egalitatea de gen menționează achizițiile publice / GRPP ca instrument de promovare a egalității de gen
- Programele de consolidare a capacităților, structurile de sprijin și orientările promovează GRPP
- Există o colaborare periodică între organismele/departamentele pentru egalitatea de gen și birourile de achiziții publice
- Există sisteme eficiente de monitorizare și raportare privind utilizarea GRPP. [30]

Ce trebuie să faceți în calitate de profesioniști

[26] Depozitele ONU sunt locul virtual care conține cel mai mare număr de materiale pe tema incluziunii economice. A se vedea, de exemplu: https://www.unwomen.org/en/what-we-do/economic-empowerment

[27] A se vedea: https://www.oecd.org/en/publications/gender-budgeting-in-oecd-countries-2023_647d546b-en.html

[28] Consultați setul de instrumente EIGE disponibil la adresa: https://eige.europa.eu/publications-resources/publications/gender-responsive-public-procurement-step-step-toolkit?language_content_entity=en

[29] În Italia, de exemplu, decretul-lege nr. 47 D.L. nr. 77/2021, "Pari opportunità e inclusione lavorativa nei contratti pubblici, nel PNRR e nel PNC" (transformat apoi în legea nr. 108 din 29.07.2021) se referă la achizițiile publice în funcție de gen pentru utilizarea fondurilor UE pentru redresare și a fondurilor ESIF.

[30] https://eige.europa.eu/gender-mainstreaming/toolkits/grpp?language_content_entity=en

În ceea ce privește lucrul cu tinerii și modul de a integra în munca noastră socială și educațională practici care generează și impun egalitatea de gen, trebuie să facem mai întâi o evaluare preliminară, de exemplu prin intermediul unui simplu sondaj scurt, pentru a identifica în mod clar nevoile grupului în ceea ce privește problemele de gen. În acest scop, un instrument-cheie care ar trebui să fie utilizat atât de organizații, cât și de persoane și instituții este obiceiul de a colecta date semnificative. Prea adesea, urgența și urgența muncii de teren îi împiedică pe operatori să aibă obiceiul zilnic de a ține evidența activității desfășurate și de a reflecta asupra acesteia dintr-o perspectivă analitică.

Acest lucru nu înseamnă că asistentul social trebuie să se transforme într-un sociolog amator sau într-un statistician, ci că munca de teren trebuie să genereze date, cu dublul scop de a înregistra situația și de a măsura clar schimbările intervenite înainte, în timpul și după intervenție.

Practicile riguroase de monitorizare și evaluare pot oferi factorilor de decizie politică cel mai adecvat instrument pentru a elabora politici eficiente și realiste, în special atunci când se adresează grupurilor dezavantajate, cum este cazul romilor. CE încearcă de mult timp să sensibilizeze statele membre să utilizeze evaluarea impactului, dar adesea organizațiile mai active la nivel local pot fi de dimensiuni foarte mici, astfel încât nu au capacitatea operațională sau figura profesională capabilă să conceapă și să pună în aplicare un sistem robust de monitorizare și evaluare, astfel încât acest element important al activității sociale este fie neglijat, fie măsurat doar în termeni de rezultate.

Cu toate acestea, chiar și fără instrumente statistice sofisticate, este posibil să se pună în aplicare și să se desfășoare un aparat de M&E simplu, dar clar. În acest scop, este necesar să se planifice din timp o metodă adecvată de măsurare a schimbărilor intervenite, documentând înainte, în timpul și după intervenție, evitând astfel să se lucreze în aparentul "prezent etern" în care operează adesea OSC-urile. Da, munca pe teren are urgențele ei, iar acestea îl copleșesc adesea pe profesionist, dar acest lucru nu trebuie să devină o scuză pentru a nu realiza o monitorizare și o evaluare corespunzătoare a intervenției pe care o facem.

Evaluarea acționează în favoarea profesioniștilor și a grupului țintă, "spunând adevărul puterii" și permițând modificarea sau reorganizarea activităților dacă și când datele confirmă și coroborează observațiile și deducțiile lor cu privire la succese, blocaje și deficiențe.

Primul pas este colectarea datelor de bază: acestea vor forma *situația de referință*. Linia de bază este o imagine a situației actuale înainte de începerea intervenției. Aceasta conține date socio-demografice, informații despre educație, programe de învățământ și va fi punctul de plecare al intervenției noastre, fotografiind situația *dinaintea* intervenției noastre.

Pentru a măsura îmbunătățirile în orice domeniu, sau în domeniul specific al egalității de gen, este necesar să se stabilească indicatorii care vor fi unitatea de măsură a schimbărilor intervenite în domeniu. Indicatorii pot fi de două tipuri: cantitativi, legați de rezultate (de exemplu, din numărul total XXX de persoane din grupul țintă, dintre acestea, XXX au participat la formare și la reuniuni sau au accesat serviciul implementat și așa mai departe). Aceste date ne pot spune dacă inițiativa stârnește cu adevărat interes, câte persoane au fost implicate și dacă numărul lor crește sau scade pe măsură ce activitățile continuă.

Oricât de utilă ar fi măsurarea rezultatelor, aceasta rămâne un instrument ineficient și o armă contondentă dacă nu este susținută de evaluarea impactului pe durata de viață a proiectului și la sfârșitul acestuia. Pentru a măsura schimbările, trebuie să stabilim mai mulți indicatori de rezultat semnificativi. Aceștia sunt cei care ne dezvăluie adevăratul impact al proiectului nostru și dacă s-au produs sau nu schimbări efective și măsurabile.

Întrebările care măsoară procesele trebuie construite diferențiind între indicatorii de realizare și cei de rezultat, ca în exemplul următor, în care subiectul este învățarea limbii engleze pentru îmbunătățirea oportunităților de angajare. Cu ajutorul indicatorilor de realizare, întrebările la care se răspunde ar fi de

genul "Câte persoane au participat la inițiativa cursului de limba engleză?" sau "Câți bărbați și femei au accesat serviciul de sprijin pe care l-am implementat?". Indicatorii de realizare servesc, în general, la determinarea unei cantități și sunt importanți pentru a determina eficiența costurilor și răspunsurile inițiale. Pe de altă parte, indicatorii de rezultat, înregistrează procesele în progresele sau deficiențele lor. Întrebările la care se răspunde ar fi ceva de genul: "Câte persoane au cunoștințe mai bune de limba engleză după ce au participat la cursul nostru de bază?" și "Câte persoane au putut accesa un nou loc de muncă datorită calificării în limba engleză obținute?". Importanța colectării de date și a cunoștințelor pe care ni le aduce analiza datelor este destul de evidentă și servește la încadrarea activității noastre într-un mod mai organizat și logic și, cel mai important dintre toate, la verificarea eficientă a faptului dacă ceea ce facem funcționează sau nu.

Activități de lucru pe teren

Așa cum este norma în educația informală, scopul acestei lucrări este acela de a stimula, prin experiențe directe, de primă mână, dezvoltarea competențelor și abilităților sociale cheie. Aceste competențe pot fi rezumate în trei puncte principale: gândire critică, respect reciproc și toleranță în confruntarea cu ideile altor persoane. Învățarea experiențială este unul dintre principalele instrumente pentru educația în domeniul drepturilor omului, de unde și importanța modelelor de rol și a modelelor comportamentale, deoarece unul dintre principiile principale ale educației informale este să ne comportăm într-un mod coerent și consecvent cu ceea ce învățăm. Acest proces trebuie să înceapă în cadrul organizației sau instituției în care lucrează profesionistul: nu are rost să pledăm pentru egalitatea de gen dacă nu suntem capabili să o aplicăm noi înșine.

Pentru acest proiect, echipa a administrat un scurt chestionar atât operatorilor, cât și tinerilor romi implicați, pentru a avea o imagine mai clară a grupului țintă direct implicat în proiect și pentru a concepe și adapta în mod corespunzător intervenția și activitățile proiectului la grupul de persoane selectate.

Țările interesate de acest proiect au fost Italia, România, Bulgaria și Belgia. Beneficiarii și participanții la activități au fost tineri romi din toate aceste țări, iar scopul proiectului a fost acela de a le oferi o formare specifică pentru a le oferi setul de competențe tehnice și organizatorice necesare pentru a organiza, conduce și gestiona în mod eficient un radio web și consiliul editorial. Radioul web a fost gândit ca o unealtă, ca un instrument care să fie transformat într-un laborator practic de "egalitate de gen aplicată". Aceasta a fost acțiunea-cheie a proiectului, iar dezvoltarea sa a oferit cadrul în care integrarea conceptului de egalitate de gen și punerea sa în practică în simularea unui mediu de lucru real.

Echipei de romi din toate țările, precum și asistenților sociali implicați ca sprijin, li s-a cerut să răspundă la o serie de întrebări privind datele socio-demografice și să ofere unele informații privind activitățile lor zilnice în cadrul și în afara familiei, inclusiv utilizarea timpului liber. Alte întrebări au fost axate pe gen și pe valorile legate de gen și, deși eșantionul a fost relativ mic, pot fi identificate unele tendințe în ceea ce privește așteptările grupului în funcție de gen, inclusiv calitățile dezirabile și indezirabile.

Datele prezentate aici au fost colectate în primele etape ale proiectului GEAR pentru a avea o imagine clară a celor implicați, începând de la date socio-demografice până la rolurile familiale și de gen și utilizarea timpului. Deși eșantionul reprezentat este limitat la doar patru țări din UE și, prin urmare, reprezintă doar un procent foarte mic din întreaga lume a tinerilor romi, datele pot fi foarte utile și trebuie avute în vedere în timpul fazei de proiectare și implementare a intervenției. Aceste date ne oferă doar o privire de ansamblu și vor fi necesare mult mai multe cercetări pentru a evalua noile evoluții în curs, de exemplu în ceea ce privește utilizarea social media.

Din răspunsurile obținute prin intermediul chestionarului, putem observa o serie de asemănări între cele patru țări implicate, dar rămân diferențe importante, care constituie un indicator foarte bun al diferitelor grade de competență educațională și de alfabetizare și al nivelurilor generale de incluziune.

Tinerii intervievați au fost în număr de 505; 246 bărbați și 252 femei (7 preferă să nu specifice). Vârsta clasei a variat, de la 10 la 20 de ani. Citind datele, un prim element important de observat este că Italia, dintre cele patru țări, are cel mai mic număr de respondenți care dețin documente sau permis de ședere. Documentele sau permisul de ședere au fost deținute de 55 de romi italieni din 110, în timp ce ceilalți sunt România (90 din 112), Bulgaria (122 din 137) și, în cele din urmă, Belgia, cu toți respondenții în posesia documentelor obișnuite (146 din 146).

În timp ce populația romă din Bulgaria și România este cetățean național în ambele țări, situația din Italia și Belgia este direct comparabilă, deoarece populația lor romă și, în special, cea implicată în acest proiect este de origine imigrantă; cu toate acestea, Belgia a reușit să îi regularizeze pe romi, în timp ce Italia rămâne în urmă, deși toți respondenții s-au născut acolo. Acest lucru relevă o necesitate foarte importantă: cea a regularizării documentelor: fără documente, multe activități devin practic imposibile și împiedică integrarea efectivă a tânărului cu alți copii de aceeași vârstă. Toți respondenții au terminat școala primară, dar diploma de liceu a fost înregistrată doar în rândul bulgarilor (32) și al italienilor (6), în urma acestor cifre putem presupune că învățământul superior pentru mulți tineri romi este încă departe de o disponibilitate reală.

Alte date sunt cele referitoare la limbile cunoscute și vorbite de respondenți. Datele de aici trebuie luate cu precauție și comparate cu datele provenite din observarea directă a contextelor. În ceea ce privește limba vorbită în mod obișnuit în cadrul unității familiale (în principal Romanes și limbile naționale), respondenții au declarat că vorbesc și alte limbi, în special engleza și spaniola, însă observarea directă a contextului în cadrul activităților proiectului nu a confirmat pe deplin autoevaluarea tinerilor cu privire la stăpânirea limbii străine. Mulți dintre respondenți au declarat că vorbesc și alte limbi decât limba maternă, dar, din nou, în timpul observării pe teren, s-a observat că aceste cunoștințe (în special cu limba engleză) erau foarte elementare.

Dimensiunea și structura familiilor tind să fie mai mari decât cele ale ne-romilor, care sunt probabil singurul grup european neafectat de ratele negative ale natalității, acestea fiind, de fapt, în scădere peste tot în Europa. Cea mai mare parte a eșantionului a fost compusă din: familii de 3 persoane (78), 4-5 persoane (309), 5-6 persoane (67) mai mult de 6 și până la 8 (94), confirmând astfel modelul familiei extinse. Alte informații interesante din rezultatele chestionarului sunt datele privind repartizarea sarcinilor între membrii familiei, modul de ocupare a timpului și cine este (sunt) persoana la care copiii apelează atunci când au nevoie de un sfat și, nu mai puțin important, cine gestionează resursele financiare și se ocupă de actele administrative.

Toate contextele naționale analizate confirmă faptul că treburile casnice, îngrijirea copiilor și a vârstnicilor sunt efectuate în mod predominant de membrii de sex feminin ai familiei, inclusiv de surorile tinere. Atunci când se analizează răspunsurile respondenților cu privire la responsabilitățile casnice, este destul de clar că principalele sarcini precum treburile casnice, îngrijirea copiilor și a vârstnicilor sunt în principal în mâinile femeilor (predominant mame și surori).

Există, de asemenea, o serie de cazuri în care aceste responsabilități au fost împărțite, dar în marea majoritate a cazurilor aceste sarcini rămân în mâinile femeilor. La o întrebare s-a întrebat la cine apelează pentru sfaturi și solicitări personale și financiare. Rezultatele aici au fost destul de diverse: mamele par să fie predominante în domeniul sfaturilor. Acest lucru este determinat de faptul că aproape în toate grupurile femeile sunt mai stabile: datorită faptului că au responsabilitatea directă a copiilor, trebuie să fie puternice.

Ar putea părea susținerea unui stereotip, dar, după cum am văzut în aceste pagini, există o diferență uriașă între bărbați și femei atunci când vine vorba de ceea ce se așteaptă de la societate de la fiecare dintre ei.

Datele colectate până în prezent demonstrează că contextul înconjurător poate schimba cu adevărat viața unui tânăr. Dacă există servicii sociale la care să se poată apela, dacă există un sistem de sănătate și de educație care funcționează bine, dacă accesul la locuință și la ocupație este relativ ușor, atunci există șansa ca individul sau grupul aflat în "disidență" să facă alte alegeri, dar, din cauza lipsei de oportunități reale, de multe ori singura alegere care rămâne este adaptarea. În multe cazuri în care există sprijinul instituțional sau ajutorul unui ONG, posibilitatea emancipării devine mai puternică și mai viabilă. În multe alte cazuri, legăturile cu comunitatea sunt atât de puternice încât indivizii încearcă să acționeze într-un echilibru între modernitate și tradiție care nu este întotdeauna posibil, cum ar fi în cazurile în care persoana este provocată de alegerea devastatoare de a trăi în conformitate cu alte stiluri de viață decât cele tradiționale, dar în acest caz, s-ar putea confrunta cu riscul izolării și abandonului comunității și al părinților.

Pentru a atinge acest obiectiv, există o serie de instrumente și strategii care pot fi utilizate și puse în aplicare pentru a se asigura că valorile și structurile societății rămân incontestabile de la o generație la alta. Funcția cheie a unor forme de comportament este păstrarea status quo-ului și apărarea acestuia împotriva intervenției străinilor. Comunitatea este mică și foarte unită, iar reputația în cadrul grupului constituie un bun inestimabil și de neînlocuit. Ca în multe alte grupuri "tradiționale" geografice și lingvistice, povara afișării publice a "onoarei" cade pe umerii femeilor. Aspectul, aptitudinile, realizările, comportamentele, figura publică, calitatea de mamă și de menajeră ale acestora sunt permanent sub observație. Acest control constant este aproape inevitabil într-un sat sau în orice altă locuință concentrată (chiar și într-un cartier de oraș în multe cazuri) și își etalează pe deplin incredibila putere de constrângere, împingându-i pe toți să se conformeze. În caz contrar, ar putea exista rușine socială, izolare, excludere, iar această teamă de a fi declarat un "proscris", împinge puternic spre conformare.

EXERCIȚII PRACTICE:

În această ultimă secțiune prezentăm câteva exerciții de grup care pot fi utilizate ca activități colective pentru grupuri, în funcție de evaluarea situației de către asistentul social; acestea sunt construite pentru a promova conștientizarea și îmbunătățirea abilităților prin implicarea directă.

Învățarea experiențială (adică învățarea bazată pe experiență) este un instrument cheie în asistența socială, util mai ales atunci când se lucrează cu tinerii, deoarece oferă modalități concrete de a experimenta principiile teoretice în viața de zi cu zi. Activitățile propuse în acest ultim capitol vor oferi o serie de exemple de exerciții de grup și module de învățare experiențială. Acestea sunt dezvoltate pentru a lucra cu grupuri de tineri de un singur sex sau de ambele sexe și necesită puțin sau deloc materiale pentru a fi utilizate, ceea ce le face accesibile oricărui tip de organizație, chiar și celei mai mici. Ele sunt create în principal pentru a genera o dezbatere și pentru a stimula gândirea critică prin contestarea stereotipurilor și prin implicarea directă a tinerilor în acest proces, pot fi, de asemenea, realizate în sălile de clasă și pot fi chiar utilizate în mod util în timpul lucrului cu adulții datorită ușurinței, flexibilității și rentabilității lor, un aspect important pentru OSC-urile mici.

Învățarea în timpul acestor activități are o mare eficacitate, deoarece exercițiile sunt planificate astfel încât aceștia să poată experimenta direct realitățile pe care ar dori să le schimbe prin cooperarea reciprocă, între sexe și identități de gen diferite. Toate acestea sunt exerciții de grup care necesită implicarea personală a fiecăruia, astfel încât procesul de învățare să fie consolidat nu numai prin creșterea cunoștințelor și conștientizării, ci și prin practică.

Pentru aceste exerciții, unul sau mai mulți educatori sau asistenți sociali, în funcție de mărimea grupului, trebuie să fie desemnați ca mediatori și facilitatori în timpul desfășurării exercițiului. El/ea trebuie să fie capabil(ă) să medieze și să ghideze, precum și să calibreze intervenția pentru a promova în mod eficient potențialul tuturor participanților la grup. Obiectivul este acela de a crea un mediu de învățare echitabil în care copiii își pot exprima ideile și își pot explora propriile capacități și potențial.

Atunci când este pusă în aplicare una dintre aceste activități, este esențial să se prevadă un sistem adecvat de urmărire, ceea ce înseamnă că, după încheierea exercițiului, toți participanții vor fi invitați să participe la o ședință de bilanț pentru a analiza și discuta ceea ce s-a întâmplat, analizând atât aspectele critice, cât și potențialele apărute. Aceasta ar fi urmată de o altă sesiune de evaluare a experienței și a modului în care a contribuit sau nu la schimbări sau îmbunătățiri, pentru a discuta "eșecurile" și pentru a decide împreună modalități de a merge mai departe.

Înainte de punerea în aplicare a exercițiului, asigurați-vă că dvs. și echipa dvs. ați decis în mod colectiv nivelul de dificultate după o evaluare adecvată și realistă a contextului și a aptitudinilor și capacităților participanților, astfel încât să fiți sigur că toată lumea va juca pe terenuri egale și să adaptați exercițiile atât în limitele și experiența dvs., cât și în cele ale tinerilor implicați.

Această procedură va constitui baza unei relații corecte și a respectului reciproc cu grupul de intrare și de ieșire și va contribui puternic la crearea unei atitudini critice.

Un mediator sau facilitator va ghida audiența prin dezvoltarea exercițiului și va modera punerea sa în practică. Înainte de a prezenta o parte din exercițiu, merită să rezumăm factorii pe care profesionistul trebuie să îi ia în considerare. Primul element este cel etic: competențele etice în formarea în materie de gen sunt foarte importante. Există un număr mare de resurse online, care sunt la dispoziția profesioniștilor[31], în spațiul limitat, vom oferi doar un număr mic de exemple pertinente, pentru a furniza o imagine cât mai clară a metodologiei și a competențelor necesare pentru gestionarea acesteia. Celălalt

[31] O serie de module de învățare și exerciții practice pot fi găsite la adresa: https://www.coe.int/en/web/gender-matters/activities.

element de luat în considerare este legat de eventualele diferențe culturale. Pentru ca exercițiul să funcționeze, toți participanții trebuie să se simtă în siguranță și liberi să se exprime, astfel încât facilitatorul trebuie să fie în largul său și cu experiență în moderarea discuțiilor de grup folosind o abordare interculturală. Unele grupuri culturale ar putea fi extrem de sensibile în discutarea anumitor subiecte, cum ar fi sexul, relațiile și sexualitatea, deoarece aceste probleme tind să nu fie niciodată abordate sau discutate direct în public sau în grupuri mixte. În acest caz, cunoștințele profesionale ale publicului vor ajuta profesionistul în alegerea abordării corecte; cu toate acestea, după cum am afirmat în altă parte în această publicație, egalitatea de gen poate fi atinsă numai dacă bărbații și femeile lucrează împreună, astfel încât, chiar dacă situația necesită o abordare de un singur sex pentru anumite teme, fiți conștienți de faptul că există întotdeauna exerciții posibile și situații de joc de rol, care pot implica cu ușurință ambele sexe, evaluarea profesională a grupului fiind cea care ar trebui să determine cel mai bun mod de acțiune, mai sensibil și mai eficient, pentru a facilita implicarea indivizilor și a reduce eventualele rezistențe.

Principala sursă de informații ar trebui să provină, ca întotdeauna, din datele de pe teren. Aceste date pot proveni, de asemenea, din anchete statistice, dar întotdeauna trebuie să fie verificate și înregistrate direct de către profesionist prin observarea prelungită pe teren a contextelor desemnate. Prima sarcină pe care trebuie să ne-o propunem este aceea de a înregistra cele mai frecvente probleme abordate în activitatea zilnică cu tinerii. În acest fel, exercițiul ales va avea un impact mai mare, deoarece abordează o temă, un obiect, pe care operatorii l-au individualizat deja în observația sa pe teren și care este de interes pentru grupul țintă. Poate fi vorba despre stereotipuri și modele de gen, despre rolurile de gen sau despre orice alt subiect care a stârnit interesul tinerilor sau care este considerat esențial pentru comunitate.

Nu uitați cât de important este să evaluați contextul și situația. Vizitele în gospodării sunt puternic încurajate și constituie un instrument neprețuit care va permite construirea unei linii de bază adecvate pentru măsurarea indicatorilor de incluziune, incluzând în special și indicatorii de integrare a dimensiunii de gen. Un asistent social poate face multe în acest moment inițial de observație. Vizite periodice, dar regulate în cadrul comunității, cu scopul de a asista cu ochii lor la situația reală și, dacă este necesar, de a putea stabili o intervenție coordonată față de familie.

Pentru a evalua contextul, este extrem de important să rețineți următoarele întrebări-cheie: Unde locuiește persoana respectivă? Sunt resortisanți sau străini? Cum și de ce au intrat în contact cu serviciile locale? Care este ocupația sa? Care este nevoia care apare? Implicarea părinților și nivelul/cunoașterea serviciilor și utilizarea lor. Frecventarea școlii/absența școlară, dacă este cazul. Toate informațiile cheie trebuie colectate pentru a se asigura că intervenția este adaptată și cât mai pertinentă posibil nevoilor și conformației grupurilor.

Exercițiile au fost elaborate sau adaptate pornind de la experiențe anterioare similare și abordează diverse aspecte legate de gen, inclusiv violența bazată pe gen. Ca o indicație generală, sugerăm profesionistului să testeze exercițiul înainte de a implica grupul, folosindu-și experiența și observarea datelor pentru a-și imagina posibilele reacții, dificultăți, obstacole sau potențial de dezvoltare. Înainte de a întreprinde exercițiile, profesionistul ar trebui să le adapteze la contextul în care lucrează, remodelându-le pentru a se potrivi scopurilor specifice sau pentru a aborda teme specifice; vă rugăm să vă amintiți că genul este o problemă extrem de delicată și sensibilă, precum și una personală și politică, prin urmare profesionistul trebuie să adopte și să promoveze o sensibilitate deosebită, încercând să facă toți participanții să se simtă confortabil și în largul lor.

Materiale pentru discuții de grup:

Analizați și contestați stereotipurile comune privind genul. Discuții de grup.

Indicați formele de discriminare (de preferință cele mai puțin evidente): care forme sunt practicate în principal împotriva fetelor? Pentru fiecare subiect, indicați cu exemple.

Cum este învățat genul? Ce influențează și formează conceptul nostru comun de genuri diferite? Ce valori, norme, comportamente putem enumera în cultura noastră care oferă o idee stereotipă de gen? Cât de "fundamentate" sunt acestea?

Reprezentarea media
Examinați câteva articole din ziare și reviste. Analizați paginile personale de pe internet: ce ni se pare a fi puncte de vedere condiționate cultural? Cum și prin ce mijloace obiceiurile și tradițiile noastre contribuie la orientarea noastră în fiecare situație? Elaborați o postare sau alt material editorial care să nu întărească prejudecățile.

Valorile și aspectele culturale ale grupului cu care lucrăm

Culturi diferite, valori diferite, rezultate similare: cum să eliminăm discriminarea în situațiile cotidiene? Ce forme de muncă și alte practici au cunoscut o schimbare în timp în ceea ce privește modul în care au fost clasificate în funcție de gen?

Care este identitatea de gen în națiunea dumneavoastră și în grupul dumneavoastră?

Un interviu de angajare ipotetic

Ghidați o discuție pe un subiect selectat, oferind instrucțiuni practice cu privire la modul de a conduce o conversație evitând abordările sexiste sau stereotipe. Blândețea și corectitudinea sunt abilități-cheie pentru a-i sprijini pe tineri în vederea unui proces de creștere armonios. Un bun început ar putea fi, de exemplu, punerea în scenă a unei situații din viața reală în prezența unui "străin" selectat; ar putea fi un profesor imaginar sau un angajator. Mecanismul-cheie constă în sarcina de a-l pune pe tânăr într-o situație în care trebuie să se comporte conform regulilor de corectitudine și respect reciproc. Simularea are potențialul de a arăta direct efectul comportamentelor inadaptate și al prejudecăților într-un context profesional.

Valorile familiei

Alte exerciții pot fi dedicate analizei modelelor și tiparelor familiare. Ce se întâmplă în interiorul familiei în ocazii pertinente/relevante? Este "bunul simț" acceptat de toți? Identificați, în cadrul focus-grupului, posibilele "roluri de lider ale părinților". Aflați care sunt valorile societății interne; înregistrați ce este important pentru ei (sau, mai bine spus, ce se așteaptă) și sugerați, pornind de la situații practice și, dacă este posibil, reale, un mod alternativ de abordare care să nu consolideze practicile comunității față de fată. În continuare, este prezentată o bază pentru o discuție cu un grup mixt de sexe; facilitatorul trebuie să promoveze dialogul prin moderarea dezbaterii și prin utilizarea cunoștințelor sale despre grup pentru a preveni

Practici culturale negative față de fete

Care sunt exemplele de practici culturale negative din cadrul grupului dumneavoastră?

Cum funcționează acestea în practică? Cine le adoptă/aplică?

Care este logica practicii? Care este utilizarea acesteia? Care sectoare ale societății beneficiază cel mai mult de pe urma adoptării anumitor practici?

Ce studii și cercetări au arătat până acum? Cum se sugerează contrastarea acestui fenomen? Ce strategii și politici?

Învățați din practică: metodologia de punere în practică a cunoștințelor teoretice prin analiza unor cazuri și situații-cheie. Explicați de ce atitudinile și practicile negative se bazează în principal pe teama de a pierde privilegiile care apar în cadrul genului și de teama de a pierde puterea și controlul.

Practicile și atitudinile culturale negative față de fete sunt în detrimentul bunăstării lor și le împiedică oportunitățile de creștere și dezvoltare. Să punem în contrast aceste practici și atitudini negative cu alternative pozitive, după cum se exemplifică în următoarea schemă:

Practică negativă: Violența bazată pe gen
Alternativă pozitivă: Promovarea egalității de gen și a siguranței
Să pledeze pentru legi și politici care condamnă și penalizează violența de gen.
Încurajați programele educaționale care predau respectul, consimțământul și relațiile sănătoase.
Furnizarea de servicii de sprijin pentru victimele violenței bazate pe gen.

Atitudine negativă: Discriminarea în educație
Alternativă pozitivă: Acces egal la educație
Să pledeze pentru politici care să asigure accesul egal al fetelor la o educație de calitate.
Promovarea campaniilor de sensibilizare pentru a combate stereotipurile care limitează opțiunile educaționale ale fetelor.
Implementați programe de burse și stimulente pentru a menține fetele la școală.

Practică negativă: Căsătoria copiilor
Alternativă pozitivă: Căsătoriile întârziate și emanciparea
Promovarea și aplicarea legilor împotriva căsătoriilor între copii.
Oferirea de oportunități educaționale și programe de dezvoltare a competențelor pentru fete.
Sensibilizarea cu privire la consecințele negative ale căsătoriei timpurii asupra sănătății și bunăstării fetelor.

Atitudine negativă: Prejudecățile de gen în asistența medicală
Alternativă pozitivă: Acces egal la asistență medicală
Asigurarea accesului egal al fetelor la servicii medicale.
Să pună în aplicare programe axate pe educația privind sănătatea maternă și reproductivă.
Contestați prejudecățile de gen în tratamentul și cercetarea medicală.

Atitudine negativă: Oportunități economice limitate
Alternativă pozitivă: Responsabilizare economică
Crearea de programe de formare profesională pentru fete pentru a dezvolta abilități vandabile.
Promovarea egalității de șanse la angajare și a salariilor echitabile, punerea în aplicare a bugetelor de gen
Încurajarea inițiativelor antreprenoriale pentru fete și femei.

Atitudine negativă: Stereotipuri și norme culturale
Alternativă pozitivă: Sensibilitate culturală și incluziune de gen
Promovarea sensibilității culturale care valorizează diversitatea și pune în discuție stereotipurile dăunătoare.

Încurajarea reprezentărilor pozitive ale fetelor și femeilor în mass-media și în expresiile culturale.
Sprijiniți inițiativele culturale care promovează incluziunea și egalitatea de gen.

Atitudine negativă: Lipsa de reprezentare în procesul decizional
Alternativă pozitivă: Reprezentare și participare
Să pledeze pentru o mai bună reprezentare a fetelor în procesele decizionale.
Încurajați programele de mentorat pentru a le permite fetelor să își asume roluri de conducere.
Promovați o cultură a incluziunii care valorizează perspectivele și contribuțiile fetelor.

Abordarea practicilor și atitudinilor culturale negative față de fete necesită o abordare multidimensională, inclusiv reforme juridice, educație, campanii de sensibilizare și implicarea comunității. Prin promovarea alternativelor pozitive, societățile pot contribui la crearea unor medii care să abiliteze și să sprijine drepturile fetelor.

Aceste ultime sugestii sunt dedicate atât organizațiilor, cât și instituțiilor; în acest spațiu limitat, am enumerat doar câteva exemple, dar încurajăm cu tărie punerea lor în aplicare prin includerea lor în politicile publice sau în proiectele pe care le concep și le implementează.

<u>Pentru organizații și administratori publici:</u>

Asigurați-vă că asistentul social va vizita personal familiile, observând contextul și raportând la birou. Este aceeași procedură utilizată în multe alte cazuri de intervenție socială, cu diferența că tema egalității de gen este mai subtilă și este adesea învățată de la o vârstă foarte fragedă, introiectată și reactualizată prin observarea și repetarea ulterioară a practicilor familiare.

În achizițiile publice, includeți o rubrică bugetară dedicată în mod specific femeilor pentru a le implica concret în programe și politici.

Conceperea și realizarea unei broșuri cu informații simple privind accesul la servicii

Deschideți un birou de recepție sau implementați o echipă de informare, activă în anumite zile, pentru a-i întâmpina și orienta pe tineri

Activarea unei strategii birocratice și administrative eficiente și oportune pentru a oferi sprijin economic, dacă este necesar. Resursele ar trebui să fie adecvate pentru a satisface toate nevoile (eliminând astfel posibilele scuze)

Investigarea posibilității de a utiliza forme de parteneriat public și privat pentru susținerea economică a inițiativelor prin forme de meditații

Organizația dvs. dezvoltă și implementează proiecte și acțiuni în conformitate cu nevoile tuturor genurilor?

Activitățile sunt concepute astfel încât să promoveze implicarea activă egală a tuturor, indiferent de sex?

Cum reprezentați rolurile de gen în activitățile dumneavoastră? (De exemplu, ce imagini prezentați?) Există stereotipuri? Rolurile de gen ar putea fi reprezentate diferit?

Cum reflectă bugetul dvs. planificat nevoile persoanelor de gen diferit?

Informarea cu privire la ajutorul oferit de serviciile sociale în termeni de ajutor economic, orientare și acces la servicii

Ilustrați, cu exemple practice, modul de accesare a serviciilor și avantajele acestora.

Consiliere cu privire la posibilitatea de a avea timp liber pentru a investi în locuri de muncă, dezvoltare, educație și dezvoltare personală.